



Нуфу сафои олам бо меҳри модарон аст, Дунёи модарона дунёи бекарон аст.

Конститутсия - кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

СААДОДИ МАРДУМ

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№28 (2855)

ПАНЧШАҢБЕ,
8 МАРТИ СОЛИ 2012

Соли
бисту дуҷуми нашр

Аз 1 январи соли 1991
чоп мешавад



Модар азизтарин вучуди рӯйи замин мебошад

Суҳанронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам
Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи модар

6 марти соли 2012

Модарону хоҳарони азиз!

Мутоқиби имрӯзи мо бо шумо – намоёндогони арҷманди занону модарони мамлакат дар айёме баргузор мешавад, ки ба кишарамон фасли баҳор бо қадамҳои сабзи Наврӯзи фарҳаҷи фаро мерасад. Шумо ҳуб меодед, ки Наврӯз рамзи эҳёи табиат, сарғашмаи хушраи, покизагии зебоӣ ва нишони ҷовидонаи зиндагӣ мебошад.

Аз ин рӯ, ҳамин шумо – ҳозирини ғиромӣ, кулли модарон ва занону духтарони иззатманди Тоҷикистонро ба муносибати Рӯзи модар ва айёми истиқболи Наврӯзи Аҷми савимона табрик гуфта, ба ҳар қадаматон, пеш аз ҳама саломатӣ, раҳми шиқи ҷовидонӣ, нахустини мураббӣ ва муаллими фарзанди мебошад. Зеро тору пури модарон аз ристиҳои меҳру садоқат ҷаҳида шудааст.

Худованд ба зан-модар қудрате ато намудааст, ки офаридаи зиндагӣ ва ҷароғи ҳар хонадон бошад.

Пайғамбари ислом бихиштро зери қадамҳои модарон гузошта, меҳри саршор ва муҳаббатии гарми модаронро бо ғайри раҳмати Худованд баробар доништааст.

Аз ин лиҳоз, мо вучуди муқаддаси модарро аз аввалии нахзаҳои ҳаёт то дами ҷаҳони фаромӯш намекунем ва ӯ ҳангоми шодиву нишот ва ғаму андуҳи зиндагӣ ҳамеша ҳамроҳи мо аст. Тарбияи ибтидоӣ, ки марҳалаи аз ҳама муҳими умри инсонӣ мебошад, маҳз ба заҳмати модар ва муҳаббатии ӯ вобаста аст.

Вале агар ҳаёти зан танҳо бо мушкилоти рӯзгор маҳдуд гардад ва бори занони хонавода бар дӯши ӯ бошад, пас шумо

аст, ки чунин тарбия судбахшу ҳадафманд сурат сирад.

Беҳуда нест, ки сатҳи маърифати ҷомеа ва нуфузу эътибори он аз рӯйи муносибат ба зан, ба модар муайян карда мешавад, аз рӯйи он арзёбӣ мешавад, ки занон то чӣ андоза соҳибмаърифату соҳибасавбанд ва то чӣ андоза дар ҳаёти ҷомеа ғайр мебошанд.

Аз ин рӯ, Ҳукумати Тоҷикистон ҳамаҷуз аз оғози истиқлолият вобаста ба таҳқиқи мақому манзалаи ва таъмини риояи ҳуқуқи конститутсионии занон тамоми тадбирҳои зарурӣ роидаида, онҳоро мутабоқи меҳрҳои ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ амалӣ мекарданд.

Мо дар ин давра бо мақсади баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа, таъмин намудани баробарҳуқуқии мардону занон, тарбия, интиҳоб ва ҷобачагузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҷумлаи занону духтарони лаёқатманд як сиёсати асосӣ зарурӣро қабул намудем ва онҳоро амалӣ карда истодаем.

Ҳадафи мо аз қабули ин санадҳо, пеш аз ҳама арҷгузори ба ҳуқуқу озодиҳои занон, баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа, тавсеаи нақши ӯ дар ҳаёти ҷисӣ ва иқтисодӣ иҷтимоии мамлакат, фароҳам овардани шароити мусоид барои ғайрқияти занону бонувон мебошад.

Дар натиҷа, солҳои охир методҳои занони мутахассису соҳибтаҳриба дар зинаҳои муштарики ҳокимият – мақоми олии қонунгузор, ҳокимияти судӣ, иҷроия ва тамоми соҳаҳои мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ торафт афзоиш ёфта, онҳо дар рӯйи пешрафти сатҳҳои гуногуни ҳаёти ҷомеа саҳми воқеии худро гузошта истодаанд.

Имрӯз дар тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеа бо дарназардошти бахши ҳусеӣ беш аз як миллион занону духтарон фаъолият доранд, ки ин нишондиҳанда 45 фоизи шумораи аҳоли машғули корро ташкил медиҳад.

Қисми зиёди қормандони соҳаи маорифи тандурустиро занон ташкил медиҳанд. Умуман, агар

дар соҳаи тандурусти кишвар беш аз 50 ҳазор нафар машғули кор бошанд, аз ин рақам 44 ҳазор нафарашон занон мебошанд.

Дар соҳаи маориф бошад, 52 ҳазор нафари омӯзгорон аз ҳисоби занон фаъолият мекунанд. Боиси ҳушнудист, ки имрӯз дар ҷодаи илм беш аз 1000 нафар занони дошманд ва бомаърифати тоҷик пурмаҳсул заҳмат мекунанд.

Дар баробари ин, як масъалаи муҳим муро ба андиша водор менамояд. Ҳоло теъдоди умумии кадрҳои роҳбарикунанда дар мамлакат 15 ҳазор нафарро ташкил мекунанд, вале аз ин нишондиҳанда танҳо 5 ҳазор нафар ба занҳо рост меояд, ки ин ҳақиқат ҳам қавӣ нест. Ҳарчанд ки дар соҳаҳои нахустини истиқлолият занон дар сафи кадрҳои роҳбарикунанда тамоми кам ва ҳатто ангиштишумор буданд.

Бо вучуди зиддияти пофшорҳои зиёд мо лозим донистем, ки ба хотири ислоҳи чунин вазъи номуътадил фармони маҳсуси Президенти мамлакатро «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа» қабул намоем. Дар ин шароит фармони маҳсуси сиёсати интиҳоб ва ҷобачагузори кадрҳои болаёқатро аз ҳисоби занон кулли дигаргун сохт.

Дар шаҳру ноҳияҳои кишвар мутахассисони ботачриба аз ҷумлаи занон ба қорҳои маъзули давлатӣ ҷалб шуданд. Вале занони имрӯза танҳо менамояд, ки мо ба ин масъала муносибати боз ҳам ҷиддитар намоем.

Бинобар ин, бо мақсади тарбияи кадрҳо аз ҳисоби занону духтарон ҳамаи вазорату идораҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро зарур аст, ки ба масъалаи амалӣ намудани «Барномаи давлатии тарбия, интиҳоб ва ҷобачагузори кадрҳои роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд» барои солҳои 2007-2016» эътибори ҷиддӣ диҳанд.

Хотирнишон месозам, ки беҳтар намудани вазъи иҷтимоии мардуми кишвар, бахусус фароҳам овардани шароити мусоиди қору

зиндагӣ барои занони мамлакат минбаъд низ ҳамчун самти муҳими сиёсати иҷтимоии давлат идома хоҳад ёфт.

Яке аз масъалаҳои муҳимтарини ҳаёти имрӯзи ҷомеаи мо ташаккули тарзи зиндагии солим, фароҳам овардани шароит барои модару фарзанди солим ва ташкили оилаи солим мебошад.

Ин масъала, пеш аз ҳама ба мунтазам беҳтар намудани сатҳи сифати зиндагии мардум, ҳифзи саломатии занону модарон, баланд бардоштани сатҳи маърифати онҳо ва тарбияи насли аз ҷиҳати ҷисмонӣ ва маънавий солим, яъне ба масъалаи оилаи устувор дахл дорад.

Зеро оила ниҳоди асосии ҷомеа, манбаи парваршии тарбияи неруи солими зехнӣ ва ҷисмонӣ ва идораи ҳамаи нахҳо маҳсуб мешавад. Агар ободиву суботи ҷомеа аз осоишу оромии ҳар як оила вобаста бошад, дар натиҷаи ҳуҷ ободии ҳар як хонадон аз рӯйи покӣ созида, сатҳи маърифат ва саломатии зан-модар вобаста аст.

Нақши модар маҳсусан дар тарбия, омӯхтани забон, таъриху фарҳанг, донишҳои мусосир ва умуман қамолоти маънавияи оилаи фарзанди барҷаста ва ҳатто муайянкунанда мебошад.

Аз ин рӯ, фаромӯш набояд кард, ки волидайн ва маҳсусан модарони имрӯза фарзандони худро ба қамол расонида, ҳамзамон таърихи ояндаи Ватани ҳеҷ, гузашта аз ин таърихи ояндаи башарро эҳод мекунанд.

Бинобар ин, ҳудуди модарон бояд соҳибмаърифату бофарҳанг ва дорои ҷаҳонбинии васеъ бошанд, то ки дар тарбияву парасторӣ, қамолоти маънавияи ҷисмонӣ ва ба ҳаёти муштаккилаи омода кардани фарзандонашон нақшу мақоми онҳо ба ҳудуд хусос гардад.

(Идома дар сах. 2)

• Иҷлосияи сеюми Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати чорум

7 марти соли 2012 тахти раёсати Раиси Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шукрӯҷон Зухуров ҷаласаи навбатии Иҷлосияи сеюми Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати чорум баргузор гардид.

Доир ба рӯзномаи ҷаласа бо дарбаргирии масъалаҳои зерин Қарори Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардид:

1. Дар ҳусуси Созишнома дар бораи ҳамкории вазоратҳои қорҳои дохилии (политсия) давлатҳои аъзон Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон

фурӯши одамон мебошад, ки он 17 сентябри соли 2010 дар шаҳри Санкт-Петербург Федератсияи Россия ба имзо расидааст. Созишнома аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати тасдиқ ба Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидааст.

Созишномаи мазкур бо мақсади қушии пешгирӣ,

муқаддимаи он мақсад ба мароми ба имзо расидани он баён шудааст.

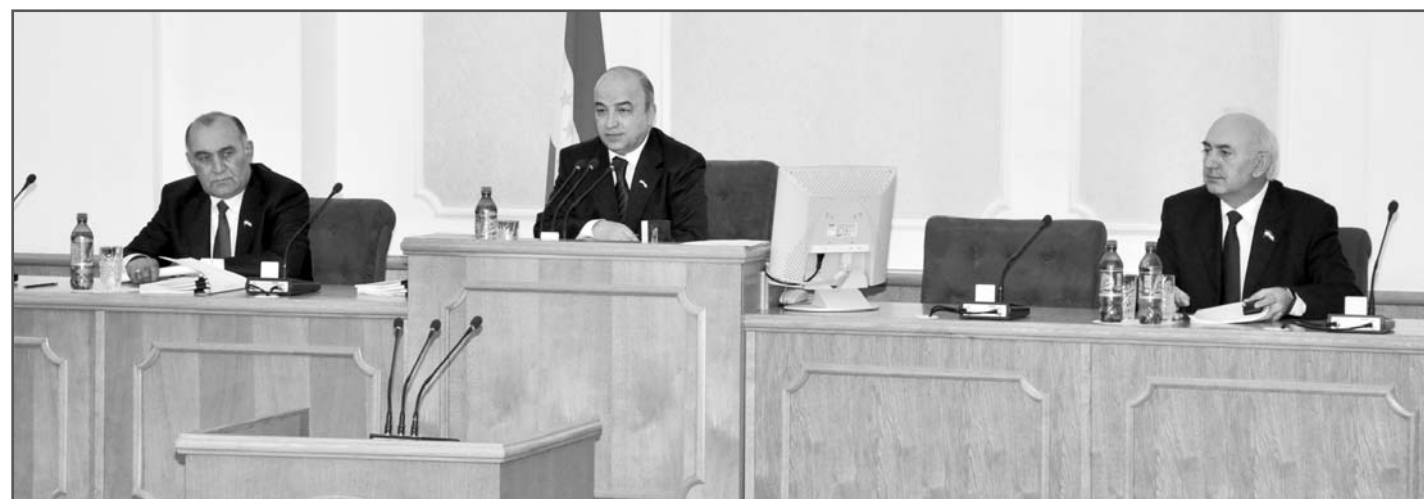
Дар моддаи 1-уми созишнома вазифаҳои оид ба пешгирӣ, ошкорасозӣ, барҳамдиҳӣ, қушодан ва тафтиши ҷиноятҳо, ба таври ғайри қонунӣ дар ҳолати пешниҳод намудани маълумоти дар қайдҳои оперативӣ иттилоотӣ, қотуқовӣ, қриминалистӣ, бойгонҳои мавҷудбула, ҳамчунин таъбули маводи илмӣ ва техникӣ, иттилоотӣ таҳлилӣ ва санадҳои меъри хуқуқӣ дар соҳаи мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон ва ҳамкорӣ дар доираи созишномаи мазкур мутабоқи қонунгузори

тахти №113 тасдиқ шудааст, гувоҳии гуфтаҳои.

Созишнома дар бораи ҳамкории вазоратҳои қорҳои дохилии (политсия) давлатҳои аъзон Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон ба Конституцияи (Сарқонун) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ надорад.

Дар асоси гуфтаҳои боло, аз шумо, эҳтиромона хоҳиш менамоем, ки ҷиҳати тасдиқи созишномаи мазкур овоз диҳед.

РАИС:- Аз рӯйи ин масъала, суҳан ба узви Қумитан Маҷлиси



Қонуни муқаммал дар бораи ташкilotҳои маблағгузори хурд қабул гардид

2. Оид ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тарзи тарғиботи маблағгузори хурд»

3. Дар бораи лоиҳаи Низомномаи Дастгоҳи Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

4. Дар бораи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2012».

РАИС:- Ба муҳокимаи масъалаҳои рӯзномаи ҷаласаи шурӯъ менамоем. «Дар ҳусуси Созишнома дар бораи ҳамкории вазоратҳои қорҳои дохилии (политсия) давлатҳои аъзон Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон» суҳан ба вазир қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҳимов Рамазон Ҳамроевич дода мешавад.

РАМАЗОН РАҲИМОВ:- Мӯҳтарам Раис, мӯҳтарам Раёсат, вакилони ғиромӣ!

Мақомоти қорҳои дохилии давлатҳои аъзон Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил фаъолиятҳои худро дар асоси Оинномаи Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, ояндаи иттилоотӣ хангоми ҳалли вазифаҳои ҳимояи ҳуқуқ, озодиҳои шаҳрвандон, мубориза алайҳи ҷиноятқорӣ, пузӯр намудани мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон, узвҳо ва бофтаҳои одамон ва ҳифзи тартиби ҷамъиятӣ таъмин менамояд.

Созишнома аз муқаддима ва 17 модда иборат буда, дар

барҳамзанини хариду фурӯши одамон, ҳусусан занон ва кӯдакон, таъмин намудани ҷазои ҳатмӣ ба ҷиноятқорон, инчунин бо мақсади ташкили механизмҳои пураамари ҳамкорӣҳои мубориза бар зидди онҳо ба тасвиб расонида шудааст.



Бинобар ин, тасдиқи созишномаи мазкур рушди муносибатҳои тарғиботи дар соҳаи мубодилаи маълумот ва таҳқиқи ҳамкорӣҳои ояндаи иттилоотӣ хангоми ҳалли вазифаҳои ҳимояи ҳуқуқ, озодиҳои шаҳрвандон, мубориза алайҳи ҷиноятқорӣ, пузӯр намудани мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон, узвҳо ва бофтаҳои одамон ва ҳифзи тартиби ҷамъиятӣ таъмин менамояд.

Созишнома аз муқаддима ва 17 модда иборат буда, дар

ва ўҳадорҳои байналмилалӣ тарафҳо ба тасвиб расидааст.

Моддаҳои 2-7-ум дар бораи ҳамкории тарғиботи, пешниҳоди иттилоот, қорҳои иҷроӣ саривақтӣ, сифатнок ва нисбатан таъмин намудани дарҳост, мақсад ва асоснокӣ он, маҳфияти маълумоти дастраснамуда ва расонидани қумак нисбат ба дарҳост қорҳои муҳофизати ҳуҷатҳои иттилоотӣ бахшида шудааст.

Дар моддаҳои 8-10-уми созишнома тарғиботи мақсад ва маблағгузори ҳамкорӣҳои дар асоси созишномаи мазкур, истифодаи забони қорӣ, воҳури қорҳои тарғиботи ва ҳамкорӣ дар қарда шудааст.

Моддаҳои 11-16-уми созишнома масъалаҳои бартараф намудани ихтилофот, даҳолат накардани созишнома ба ҳуқуқ ва ўҳадорҳои ҳар як тараф, ҳалли баҳсо байни тарғиботи, тарғиботи муҳлати амал ва эътибор пайдо намудани созишнома, ворид намудани тағйироту иловаҳо ба он ва дигар масъалаҳои ба созишномаи алоқамандро муқаррар кардааст.

Қобили зикр аст, ки ҷиноятҳо дар сатҳи хариду фурӯши одамон аксари давлатҳои дунёро ба ташвиш овардааст. Аз ин лиҳоз, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаҳои мубориза бар зидди ин ҷинояти маҳсусан вазнин диққати муҳим медиҳад. «Барномаи маҷмӯи мубориза ба муқобили хариду фурӯши одамон барои солҳои 2011-2013», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2011

намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тарғиботи ҳуқуқӣ, муҳофия ва амният ГИёев Сайфулло Нейматович дода мешавад.



САЙФУЛЛО ГИЁЕВ:- Мӯҳтарам Раис, мӯҳтарам аъзон Раёсат, вакилони ғиромӣ!

Ба баррасии шумо, Созишнома дар бораи ҳамкории вазоратҳои қорҳои дохилии (политсия) давлатҳои аъзон Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар мубориза бар зидди хариду фурӯши одамон пешниҳод карда мешавад.

Созишномаи мазкур аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати тасдиқ ба Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол шудааст.

(Идома дар сах. 2)

(Идома дар сах. 4)



Канору барӣ модарӣ дилпазир, Бихитиш асту писмон дар ӯ ҳаётӣ шир.

Лоиқ Шерали

Ҳасидан модар

Сад ҷону дил фидои як муддаои модар,
Фатҳу қушоиш орад дастӣ дуои модар.
Бишнид гар садоям дунёи сахтғушон,
Анғезаест шояд аз аллаҳои модар.
Гар шеърake сурудам аз бӯду аз набудам,
Дар тинатам сиршита сӯзу навои модар.
Оғози офариниш дар раҳми ўст, 3- ин рӯ,
Сад достон барояд аз як ҳичои модар.
Ман як нафас набошам, бе ёди зоти қудсаи,
Аз сарсупурдагонам, ҷонам фидои модар.
Аз сарвату зи шуҳрат гар бар фалак занам сар,
Таъзим мекунам боз дар пеши пои модар.
Хира бар он касонам, к- аз ҳештан ризоянд,
Як бор ношунда ҳарфи ризои модар.
Ғофил аз он, ки хуршед аз Шарқ барнаҳезад,
Бошад тулӯғоҳаш аз ҳокҷои модар.

Масъулияти модарӣ сангинтар аст

Мусоҳиба бо раиси Фраксияи ҲХДТ дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини раиси Кумитаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба илм, маориф, фарҳанг ва сиёсати ҷавонон Хидирова Махфират Умаровна

- Махфират Умаровна, аввало шуморо ба муносибати Рӯзи модар муборакбод мегӯем.
- Ташаккур.
- Хоҳишмандам оид ба макому мартабаи зан - модар дар ҷомеа назари хешро баён кунед.
- Марҳилаи феълӣи бунёди давлатдорӣ миллий айлми тақдирсоз буда, мо, насли имрӯза, дар он масъулияти дучанд дорем. Имрӯз устувор гардонидани пояҳои давлатдорӣ миллий зарур аст, то рушду шуқофони минбаъдаи онро таъмин намуда, барои ояндагон ба мерос гузорем. Марҳилаи кунунии давлатсозӣ ба замонест ҳосилоласт, ки равандҳои ҷаҳонишавӣ суръати тоза касб намуда, вобаста ба ин зиндигӣи мушкилоти навро пеш овардаанд. Маҳз аз ҳамин сабаб, Ҷаҳонӣҳои ва иштироки максималӣ бошурӯнаи ҳар як фарди ҷомеа дар раванди таҳмили давлатдорӣи миллий заруру ноғӯзир аст. Ин аст, ки роҳбарияти Давлату Ҳукумат баҳри җамъгирони иҷтимоии тамоми кишвори ҷомеа саъю кӯшиш намуда, талош дорад ҳар якӣ мо бо ҳисси баланди худшиносӣи худогоҳӣ ва маърифати ватандорӣ ба ин масъалаи муносибод дошта бошем.

Яке аз иқдомҳои наҷибе, ки тайи солҳои истиклолият амалӣ мешавад ин таъбибӯси шаҳси Ҷаноби Ойӣ Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон баҳри баланд бардоштани маком ва манзалаи зан дар ҷомеа мешавад. Иқдоми пешакардани Президенти кишвар дар масъалаи баланд бардоштани макомии занон дар ҷомеа заминаи қавими меърифо хуқуқӣ дошта, дар ин самт як қатор санадҳои меърифи хуқуқӣ, инчунин санадҳои хуқуқӣ байналмилалӣ ба тасвиб расидаанд. Дар робита ба ин молдан 17 Конституцияи (Сарқонуи) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баланд бардош-

тани макомии зан дар ҷомеа», қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қафолатҳои давлатии баробархуқуқии мардону занон ва имкониятҳои баробари амалигардонии онҳо», Барномаи давлатии таъмини хуқуқҳои баробар ва имкониятҳои баробари мардон ва занон, Барномаи давлатии дастгирӣ ва тайёр намудани кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занон ва духтарони лаёқатманд, Стратегияи миллии фаёлгардонии занон дар ҷиёсат то соли 2020, ҷудо намудани қавоҳато барои духтарони ноҳияҳои дурдаст ва тайро метавон номбар кард, ки ба иштироки фаёлгардонии занон дар ҳаёти ҷомеа мусоидат менамоянд. Бояд зикр намуд, ки санадҳои меърифи хуқуқӣ, ки имрӯз дар самти боло бурдани макомии зан дар ҷомеа қабул шудаанд, баҳри баргараф намудани мушкилҳои гендерӣ ва номӯсаҳои суғӣи ҷӯдашаванда аҳамияти қалон дорад.

Ҷун занон фаёлона ба ҳаёти иҷтимоӣи сиёсии кишвар ворид мешаванд, ин падидаи неқ дар самти боло бурдани маърифату фарҳанги сиёсии ҷомеа низ махсуб ёфта, метавонад омилҳои муҳим дар рушди минбаъдаи мамлакат гардад. Яке аз ҷомеашиносони шинохта Ш. Фури зикр намулдааст, ки «ваҷебнави хуқуқҳои занон яке аз ҷиёсинаҳои рушди иҷтимоӣи махсуб мешавад».

-Дар бораи фаёлолияти вақилзани Парлумони кишвар мустаҳар чанд суҳаб мегӯяте.

-Аз 12 нафар вақилзаноне, ки имрӯз дар Парлумон фаёлолият доранд, 11 нафарашон аъзои Фраксияи ҲХДТ дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мешавад. Ҳаман онҳо шахсоне мешавад, ки дар соҳаҳои гуногуни ҷомеа фаёлолият намуда, соҳиби таҷрибаи бой, малакаи ҳуби қорӣ ва маърифати баланд буда, имрӯз дар баробари мардон

баҳри иҷрои рисолати вақилии худ талош дорад. Вақилзанон ҳам дар самти қонунгузорӣи намоёндагӣ ва ҳам дар самти таҳмили робитаҳои байнипарлумонӣи фаёлона ва бо ҳисси баланди масъулият аз иҷрои вақолати бар душанон гузошта бароида истодаанд. Ин аст, ки ҳар яки онҳо дар даврани зиёда аз ду соли фаёлолият аз ду то ҳашт лоиҳаи қонун таҳия ва пешниҳод намулдаанд, ки ақсарияти онҳо қабул шуда, қисмати боқимонда дар марҳилаҳои гуногуни баррасӣ қарор дорад. Қисми зиёди лоиҳаҳои пешниҳодшуда ба Барномаи пешазингибоботи ҲХДТ рабт дорад ва нишонии сахми фаёлонаи доштани вақилзанон дар амалиномаи ин барномаи мешавад. Шаҳсан худӣ ман тайи фаёлолияти дуоола, бо истифода аз хуқуқи ташаббуси қонунгузорӣ, дар ҳаммуаллифӣ бо вақилони дигар панҷ лоиҳаи қонунро пешниҳод намулдам, ки яке аз онҳо қонуни муқаммад буда, қортои дигараш тағйир иловаҳо ба қонунҳои амалкунандаи мешавад. Айни замони сетои онҳо қабул ва дугон дигараш дар марҳилаҳои гуногуни баррасӣ қарор дорад.

-Сӯҳбатӣ мо бо иғтиҳори Рӯзи модар аст, аз ин рӯ, меҳосаам роҷеъ ба рисолату масъулияти вақилии ва модарӣ андишаҳоятро баён кунед.

- Ҳар ду рисолат ҳам вақини буда, масъулият, сабру таҳаммул, азхудгузариҳо талаб мекунад. Вале фарқиат дар он аст, ки ҳангоми иҷрои ақумӣ самтҳои асосии фаёлолият маълум буда, бароят равшан аст, ки дар қадом дораи фаёлолият намоӣи. Ҳангоми иҷрои рисолати дувумини бошад, ҳуд бодд самтҳо муайян кунӣ. Маҳз аз ҳамин сабаб масъулияти модарӣ сангину вақинтар аст. Дар ҷое бодд серталабӯи ҷиддӣ бошӣ, дар ҷойи дигар бошад меҳробунои сармий, дар мавриди дигар сабури-



ро пеша қардан лозим аст. Шуқронии Худованд, соҳиби ҷор фарзанд хастам. Писарам Аншурвон хонандаи синфи 9, духтаронам Нушодарин ва Гулфаридаи хонандаи синфи 7 ва 4 мешавад. Ҳамаашон бо баҳон хубу аъло таҳсил мекунади, вале, ин ҳама маро қаноат намекунад. Бо онҳо шабона дарс тайёр мекунам, вазиғаи хонагии ҳаррузаашонро аз назар мегузаронам. Агар бинам, ҳафтае баҳо қам гирифта бошад, дар парвари қирунома эроди худро менависам, то ин ки устодон бинад. Ҷун ҳама модарони дигар, саҳар ба мактаб гусел мекунаму то баргаштанишон ба хона занг зада меистам, ки аз омаданишон осуда шавам. Фарзанди худрам Мехрофаридаи дуюнҷисола аст ва ба боғча меравад.

Тарбияи бениҳоят раванди мушкӣ аст ва таъдои зиёд ҳам дорад. Аз ин рӯ, масъулияти дучанд, машаққати шабонарузӣ ва пайвастар то қавоҳ мекунад. Бехуда нест, ки маҳз бо қавоҳи замони ва зарурати ҷомеа Президенти мамлакат лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти парвару модар дар таълиму тарбияи фарзанд»-ро пешниҳод намуд, ки он қабул гардида, имрӯз мавриди амал қарор дорад.

Ҷун ҳама занони дигар, тамоми таъвиши рӯзгорро бар дӯш дорам. Пухтупузд, шустушӯ, рубӯчин.

таълимнои методӣ «Сарвари дар низоми идоракунии сиёсӣ»-ро вобаста ба масъалаҳои сарвари ба таъб расонидам. Узви Шуърои дироф оид ба рисолаҳои номзодӣ аз фанни сиёсатшиносӣ дар Дошироғии миллии Тоҷикистон мешавам.

-Гумон мекунам, шахсе нест, ки модарашро дӯст надорад ва ё дар вақси модар шеър нагуфта бошад, таронае ва ё поран насприе нишо накарда бошад. Хоҳишмандам дар бораи модарӣ хеш чанд суҳаб кунед.

-Дар ин бора ҳарф задан бароям қаме мушкӣ аст, аммо имрӯз, ки Рӯзи модар аст, бояд гуфта. Модарӣ азизиам Бабӣи ном доштам ва дар синни 44 - солағӣ аз олам гузаштад. Модарӣ бузургворам нӯҳ нафар фарзандро ба дунё оварданд ва ман фарзанди қалоннашон хастам. Воқеан, шумо дуруст гуфтад, ки ҳар кас модарашро дӯст медорад ва ҷизе дар вақси эшон гуфтааст. Вақте модарамон дар ҷунӣи ки синни қамолот вафот қардад, ман аз сӯзу фироқ газеле эҷод қардам, ки чанд поран онро манзурӣ хонандагони арҷманд мекардонам:

Оташи сӯзони ҳасрат дар дилам,
Гашта хомӯш як ҷароеи манзилам.
Хонаи ободи ман вайронаи гашт,
Ин дили ман баҳри ман бегона гашт...

-Таманинғи шумо дар Рӯзи модар.

-Таҷлили Рӯзи модар худ нишонии эҳтиром ба ин олиҳаи пок аст, ки Худованд ба ӯ қудрати таълидгирӣ ва идома додани насли инсониро додааст. Модар дар ҳақиқат ҳам дили бузург дорад. Ин аст, ки дастӣ дуои модар ва фотеҳаи неқӣ ӯ мушқилқушони ҳама қори мост. Бо истифода аз фурсати муносиб, тамоми модарони тоҷикро бо ин рӯз таърику таъния гуфта, ба онҳо саламатнои сарбаландӣ таманно дорам. Бигузр мурғи иқбол дар фазои Тоҷикистони соҳибистиқлоли мо парфшон, сулуҳ созиш дар кишварамон ҷавидон бошад мо, модарон, доимо хандаи беғашти тифлонро шунавам.

Мусоҳиб Б.КАРИМЗОДА,
«Садон мардум»



Бо оғзи фасли зебо ва сарсабзи баҳор ба диёрамон Иди модарон омадааст. Модар! Ин аввалии қалимаест, ки мо ба забон меги-рем, зери ин панҷ ҳарф ҳама хубӣ, ҳама нақўйӣ ва ҳама покно муқаддасоти инсонӣ нуҳуфтааст. Модар хуршедери мемонад, ки ба тамоми олам нур мешавад, ишқи ӯ ҷаҳмаҳои пуриҷшери мемонад, ки дашту биёбон, саҳрою марғзоронро гулистон мекунад. ӯ монанди боғбонест, боғбони моҳир ва ғамхори фарзандон. Модар ҷаҳмаи ҳаёти инсон аст.

Рудакӣи Фирдавӣ, Хайёму Сино, Шекспири Горкий ва дигар шахсиятҳои бузург наъзи модар, наъзи ширӣ поқу мӯйи сафедаи ӯ ва бузургии ӯ сари таъзим фуруд овардаву модарро вафсф намулдаанд. Модарон меҳосанд, ки фарзандони худро ҳамаш хурсанд ва сарбаланд буниндад, даврони пирии худро дар оғӯи гарми фарзандону наберагон гузаронанд.

Мутаассифона, имрӯзо бархе аз ҷавонони на ҳамаш ба қадри ин ғаниҷи пурқимат мерасанд. Онҳо дар дари пуришӯр ва ҳавою ҳаваси ҷавонӣ заврақ меронанду модарро фаромӯш қардад ва баъд аз қирдорӣ худ пушаймон мешаванд, ки суде надорад:

Тайа дар паҳлуи модарчон ғанимат будааст,
Хоб дар зони модарчон ғанимат будааст.

Модар, ту мушқилоҳ, саҳтиҳо ва талхҳои ҳаётро паси сар наму-да, ба ҳамааш таҳаммул мекуни, танҳо ба хотири мо, фарзандонат. Дар ҷанг танҳо ашқи ту мерехт, ашқи мотам, ашқи талх, ашқ барои ҷиғарбандат, ашқ аз баҳри он ки орузхоёт дар нимаҷор биш-кастанд. Қалби покат заҳм мегирад, рӯйи пурмеҳрат паҷмурда ме-шавад ҷисми нозуқат хастаҳол мегардад, аммо худат ниғоҳ ме-дорӣ. Оре, дили бузург дорӣ модар, диле, ки ба мубориза алайҳи ноумедиро даъватат менамояд.

Сафедаи мӯйи ту барои мо, фарзандон, роҳи сафедаст, ки танҳо бо дуои ту мустаҷоб мегардад. Аз ҳамин лиҳоз, ҳар як тори мӯйтро мепарастам, зери мӯйи чун шаб синяи рӯйи чун суғб сафедаст барои ба қамол расонидани ҷиғарбандонат сапед гаштаву дар руҳсороҳои гули сабзбегат оянаҳои падида омадаанд.

Ту монанди замин танҳоӣ, модар,
Ту монанди замин яқтойӣ, модар...

Меҳри модар мисли оби зулол фараҳбахшу қонбахш ва мисоли хуршед қуввату мадорбахшанда аст ва на танҳо ба инсон, балки ба табиат ҳам ҳаёт мебахшад. Модарон хубахити хонадон ва равшангари дунёи ҳар яки мо хастанд. Бе модар ва дастӣ дуои модар дар зиндагӣи мо ба пастино баландиҳои зиёд рӯ ба рӯ мегардем ва танҳо ӯ метавонад мушқили моро осон гардонад.

Пас, моро мебодд модарони худро ҷун гавҳараки ҷашм ниғоҳ дорем, хурмати модаронро ба ҷор орем. Таманинғи онро намоем, ки ҳаргиз ханда аз лабони онҳо дур набошад ва дар панҷи Худованд бошанд! Ҳарчанд дар вақси модарӣ меҳробон ҳарфҳои бешумор биғӯсем ва шеър гузалау тарона нависем ҳам, достони меҳри модар поён надорад.

Фирӯза ҲАБИБУЛЛОЕВА

MODAR

Дар дилу дар дидаву андар забонам зинда бош,
Дар ҳаёли бои чун рангинкамонам зинда бош.
Ҳастамро дар мисоли шеър инъомат кунам,
Дар газалҳои равону норавонам зинда бош.
Ҳамчу хуршеде, ки модарвор мебахшад сафо,
Рӯшанию файзу зеби хонадонам зинда бош.
Аз Худо танҳо туро хоҳам, на дигар сарвате,
Давлату дороии ҳар бу ҷаҳонам зинда бош.
Дар ғаму шодии ин дунёи пур аз оҳу воҳ,
Сар ба рӯи зунувони ту бимонам, зинда бош.
Давлати дунё Ҳаминам бас, ки ман дорам туро,
Модаро заҳматкаши бо обунонам зинда бош.
Гарчи Мурзоро сафедаиҳост андар мӯи сар,
То само фарёд дорад: - Оҷаҷонам, зинда бош!

Мирзо РУСТАМЗОДА

Модарон - саодати фарзандон

Модар, ҷӣ қалимаи зебоест, ки бо шунидани ин ном тамоми вучуди қасро эҳсосат ва ҳазмадон оромие фаро мегирад. Модарчон, ҳарчанд қитобҳои луғатро ҷустуҷӯӣ қардам, то қалимаеро пайдо кунам, ки тавонад мақому манзалаат ва бузургии туро пурра ифода кунад, наёфтам. Оё дар дунё меҳробонтар аз модар шахсе вучуд дорад? Албатта, не. Зери модар шахсест, ки бо хости Худо инсонро ба олами ҳастӣ меорад, дар домони хеш ӯро мепарварад, ширӣ пок медиҳад, шабҳои дароз сари ғавҳора ништада, худ аз хоё маҳрум мешавад ва тамоми умри хешро ба таълиму тарбия ва қонфидонҳои мегузаронад. Ҳангоме тифл бори аввал қадам мезанад, модар тамоми кулфату азоби қашидар фаромӯш мекунад дар дил орузҳои нав мепарварад. Бо умеди он ки дар айёми пири фарзанд асои дасташ шавад, намегузорад, ки дар пояи хоре ҳалад ва ҳамаш дар қодан роҳнамойии вай кӯшиш менамояд.

Аммо, мутаассифона, на ҳама ба қадри ин азобу заҳмати модар мерасад. Қорҳое, ки модар анҷом медиҳад, бо ҷизе ҷуброн намешавад. Агар мо тамоми умр дар ҷидмати модар бошем, бо яқшаба ранҷе, ки ӯ сари ғавҳараи мо бедорҳои қашидааст, баробар шуда наметавонад.

Яқшаба ранҷе, ки модар қашид,
Бо ду ҷаҳонаш натавон барқашид.

Пас, бояд ҳамаш дар ҷидмати эшон бошуму хурматашонро ба ҷой оварем, зери барон амали андаке, ки дар ҳаққи модарамон мекунем, Худованд ба мо аҷру подоши зиёд медиҳад. Бояд ҳама кӯшиш ба ҳарҷ диҳем, то ин неъматӣ бебаҳоро аз даст надиҳем, зери модарон боиси саодати ин дунёву охираати моанд.

Ҳамаи модарони меҳробонро бо фарорасии идашон таърику му-боракбод намуда, баҳрашон аз даргоҳи Худованди муттаол танси-хатию сарбаландӣ хоҳонам. Бигзор, модарон ҷун офтоби дурхашону гармибахш, болон сари фарзандони хеш ҳамаш нурафшонӣ кунанд.

Искандари МУҲАММАДСАИД,
дошишҷӯӣи факултети журналистикаи ДМТ



Модарон на танҳо дар рӯзҳои иду маросимӣ расмӣ, балки дар ҳама ҳолат сазовори ситишӯи эҳтироманд. Зинни омода қарда-ни маъвои маъзур ба қароре ома-дам, ки қарҳамони сафҳаи идона-ро бех мебӯд, то аз мийни занҳои Қарҳамонии Меҳнати Сотсиали-стӣ интиҳоб намоем.

Дар навоҳии минтақаи Қӯлоб замони Шуравӣ ҳафт нафар за-нон, тавассути ранҷон ҳар саҳ-роҳи қолҳози ба ҳарҷодаашон сазовори унвони олии Қарҳамони Меҳнати Сотсиалистӣ гаштаанд. Аз онҳо ҳоло се нафарашон - Тур-сунбӣ Ҳотамова - соқини Ҷамоа-ти деҳоти Қӯлоби шаҳри Қӯлоб, Бозорғул Алиаҳмадова ва Ғав-ҳарӣ Пирақова - соқинони Ҷамо-ати деҳоти Гулистони ноҳияи Во-

МОДАРЕ, КИ ҚАҲРАМОНИ МЕҲНАТ АСТ

сеъ дар қайди ҳаёт хастанду дав-лати пири меронад. Мушохида қардем, ки роҳи тайкардаи қаҳра-мони охир хеле фарқкунанда ва пурпучубоаст. Баҳори соли қорӣ қаҳрамони интиҳобкардаи мо ба синни муборакӣ 70 мерасад. Би-дуни меҳудидиғи сари ҳаминам, яъне Ғавҳарӣ Пирақова, қарор гирифтаем.

Қаҳрамони арсаи меҳнат Ғав-ҳарӣ Пирақова 10 майи соли 1942 дар деҳаи Буйдоқобод ноҳияи хушманзаран Мӯъминобод ҷамм ба олами ҳастӣ қушодааст, яъне замони валодат ва қудакӣи ӯ ба айёми даҳаштбори Ҷанги Бузур-гӣи Ватанӣ ва баргарафу барка-розорсизҳои осори он қанғи ҳону-монсӯз рост меояд. Ин таҳаввуло-ти бузургон он айём дар ҳаёти навраии Ғавҳарӣ аз худ нақши муассир гузоштааст.

Ибтидои солҳои панҷоҳ мар-думи деҳаи Буйдоқобод ва атро-фи он дар қатори дигар соқино-ни ноҳияҳои қӯҳистон, ба тах-дашт - деҳаи Қурбоншаҳиди собиқ қолҳози овоздорони ба номи Ленини ноҳияи Восеъ қӯ-рч баястанд. Муҳочирон ба пахта-қорӣ саҳт қасидаданд. Ғавҳарӣ вақтҳои фориг аз дарсҳои мак-таб ба саҳро мешағибд ва дар паҳлуӣи воқидони хешу дигар де-ҳқонон машғули қори саҳро ме-шуд. Соли 1959 баробари ҳатм намудани мактаб, ҷолоқию меҳ-натдӯстиюи ӯ ба назар гирифт-

та, ҳисобҷини бригада таъинаш намулданд. Рӯзе, баъди бомувафқият ҷамъбааст намудани соли ҳоҷағӣ, раиси дурбини одамшинос Ми-ралӣ Махмадалиев ӯро ба наъзад даъват намуда, ҳазилқунои гуфт: - Ғавҳарӣ, шумо як офат бу-ден-ку! Барои ҳаминам даъват қар-дум, ки сари як масъалаи суғбат намоем. Раёсати қолҳоз номзоди-атро ба ҷонишини пешбарӣ қар-дааст...

Баъди бо ишораи сар ҷавоби раддолани Ғавҳарӣ, раис рамуз-гирона суҳанаҳур идома дода, гуфт:

- Хуб медонам, ки аз ўдҳаш мебаройӣ, вақти пеш омадани мушқилоҳ, албатта, қумак меку-нем.

Ҳамин тавр, Ғавҳарӣ дар син-ни 17- солағӣ ҷонишини раиси қолҳозе интиҳоб гардида, ки баъд-тар дар саросари Иттиғии Шура-вии абарқудрат соҳиби шўҳрату ном гардида. Дар ин вазиға то соли 1963 заҳмат қашид ва ҳамон сол ба хотири ҷавондустарӣ қордоно серғайрат буданаҳ ӯро сарвари ҷавонони ҳоҷағӣ интиҳоб қар-даанд. Соли 1964 Ғавҳарӣ аз ҷум-лаи ҷавононе буд, ки дар Маскав дар Пленуми КМ ҲКШП ширкат варзид. Пленуми дар радифи дигар масъалаҳо, масъалаи тараққийи минбаъдаи ҳоҷағини ҳалқи мамла-каро дар асоси истифодаи ҳама-ҷонибаи илму техника мавриди

баррасӣ қарор дод. Ғавҳарӣ аз Маскав баргаштан замон, вобас-та ба ҳамина сиёсати иқтисоди-и давлат, сардори бригадани меҳани-қониднашудан комплекси қолҳоз таъин гардида. Ғавҳарӣ ба дигар аъзои бригадааш, аз истехсолот ҷудо нашуда, аввалин нафароне буданд, ки қурсҳои қӯтоҳмудлати меҳанизаторию бомувафқият ҳатм қарда, соҳиби қасби меҳани-затойӣ гариданд.

Соли 1965 барои аъзоии бри-гадаи Ғавҳарӣ соли пурфайзу бобарор омад ва зинни ҷамъбааст бригадӣи ӯ дар миёни қудли бри-гадаҳои меҳаниқониднашудан ком-плекси дар ҷойи аввал қарор ги-рифт. Самарани дастовардҳои меҳ-натии Ғавҳарӣ ба унвони олии Қаҳрамони Меҳнати Сотсиалистӣ қадр қарда шуд. Он вақт вай ҳамагӣ 23 сол дошт.

Соли 1969 Ғавҳариро ҳамчун сардори бригадани пешкадам ба-рои таҳсил ба Мактаби олии хиз-бини шаҳри Тошқанд мефиристан-д ва соли 1973 баъди ҳатми бому-вафқияти мактаби маъзур дар Қумитан хизби коммунистӣи ноҳияи Восеъ ба ҳайси инструктор ифои вазиға намулд. Инчунин 1975 - 1980 дар қолҳози собиқ ба номи Киров қотби озоди хизб ва ҷонишини раиси қолҳоз, солҳои 1980-1988 раиси Ҷамоати деҳоти Гулистон, солҳои 1988-1990 раиси қолҳози ба номи Киров, 1990-2006 қотби Ҷамоати деҳоти Гулистони ноҳияи

Қаҳрамони Меҳнати Сотсиалистӣ дошт, ба осонӣ шинохтам. Барои ҳолу аҳолипурсии қаҳрамонзани шиносам берун баромадам. Баъ-ди ҳолу аҳолипурсӣи апай Бозор-гул Алиаҳмадова гуфтаанд:

-Додар, идораи раиси ветеран-ҳои қангу меҳнати минтақа Мир-зо Бекматовро меқобам.

Дидам, ки дари идораи раис пушидааст, апай Бозорғулро ба-рои як лаҳзаи осонӣ ба хурҷаи қорӣ даъват намудам. Ба қурсӣ ништада, баъди андаке нафас рост қардан, бо оҳанги гилаомеъ гуфт:

-Дар ҷашни Истиклолият фа-ромушамон қарданд-ҷӣ, қасе су-роғамон нақард. Барои ҳамина гуф-там, ки раисро як сари қадам бу-бинам...

Мақсади қаҳрамонро зуд пай бурда, ба хотири дилбардорӣ гуф-там:

- Апай Бозорғул, бо ин унвони олий, ки шумо қадриҳои шудааст, аз зумран унвонҳои баландтарини ҳаст.

Дар радифи ин гилаи қаҳра-монзан гуфтанием, ки масъулоии моро зарур аст, то дар ҳама ҳолат оид ба зиндагӣи ҷунин бонувони ангуштишумор қаҳрамон та-ваҷҷуҳу ғамхориҳои доимӣ зоҳир намоёнд, зери онҳо қаҳархон ноёб ва нишони ифтиҳору сарба-ландӣ аз замони гузаштаи моанд.

Темиршӯҳи ФАЙЗАЛӣ,
«Садон мардум»

